

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Beüf.10.551/2015/3. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év június hó 10. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

I.r. terhelt és társai külföldi bíróság ítélete érvényének elismerése iránti büntetőügyében a Budapest Környéki Törvényszék 18.Bk.122/2013/45. számú - a Wiener Neustadti Tartományi Bíróság 39 Hv 77/13i-199 számú ítéletének érvényét elismerő - végzését **megváltoztatja**.

Az I.r. terhelt, a II.r. a III.r., a IV.r. terheltek vonatkozásában értékelt valamennyi lopási cselekmény tekintetében a Btk. 370.§ (2) bekezdés bb) és bc) pontjai mellett a ba) pontot is feltünteti.

Az eljárás során felmerült összesen 27.500 (huszonhétezer-ötszáz) forint bűnügyi költséget az I.r. terhelt, a II.r. a III.r., a IV.r. és az V.r. terheltek kötelesek egyetemlegesen az államnak megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Wiener Neustadti Büntetőjogi Tartományi Bíróság 39 Hv 77/13i-199 számú, 2013. augusztus 27. napján kelt és az I.r. terhelt tekintetében 2013. szeptember 11., a további terheltek esetén 2013. augusztus 31. napján jogerőre emelkedett ítéletével

- az I.r. terheltet bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett lopás büntettének kísérlete, és rongálás vétsége miatt 3 év 6 hónap szabadságvesztésre
 - a II.r. terheltet bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett lopás büntettének kísérlete miatt 1 év 6 hónap
 - a III.r. terheltet bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett lopás büntettének kísérlete és rongálás vétsége miatt 2 év
 - a IV.r. terheltet bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett lopás büntettének kísérlete és rongálás vétsége miatt 1 év 6 hónap - ebből 12 hónap 3 évi próbaidőre felfüggesztett
 - az V.r. terheltet lopás büntettének kísérlete miatt 6 hónap - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett
- szabadságvesztésre ítélte.

Rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő szabadságvesztésbe beszámításáról, valamint kötelezte a terhelteket a bűnügyi költség viselésére.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya a 2013. december 13. napján kelt és a Budapest Környéki Törvényszékhez 2013. december 19. napján érkezett XX-NBSKFO/4162/14/2013. számú átiratával megküldte a törvényszéknek a terheltek Osztrák Köztársaságban történt elítélésére vonatkozó iratokat.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2015. február 2. napján kelt 18.Bk.122/2013/45. számú végzésével a Wiener Neustadti Tartományi Bíróság 39 Hv 77/13i-199 számú ítéletének érvényét

- az I.r. terhelt vonatkozásában felbujtóként elkövetett rongálás vétsége [Btk. 371.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont] és 5 rb. lopás büntettének kísérlete - melyből 2 rendbeli folytatólagosan, 4 rb. társtettesként, 1 rb. bűnsegédként elkövetett [3 rb. Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - az (5) bekezdés b) pontja, 2 rb. Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - a (3) bekezdés ba) pontja] miatt kiszabott 3 év 6 hónap börtönbüntetésként ismerte el azzal, hogy a terhelt a büntetése kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra,
- a II.r. terhelt vonatkozásában bűnsegédként elkövetett rongálás vétsége [Btk. 371.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont] és 3 rb. lopás büntettének kísérlete - melyből 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett [2 rb. Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - az (5) bekezdés b) pontja, 1 rb. Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - a (3) bekezdés ba) pontja] miatt kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetésként ismerte el azzal, hogy a terhelt a büntetése kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra,
- a III.r. terhelt vonatkozásában társtettesként elkövetett rongálás vétsége [Btk. 371.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont] és 1 rb. lopás büntettének kísérlete [Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - a (3) bekezdés ba) pontja] miatt kiszabott 2 év börtönbüntetésként ismerte el azzal, hogy a terhelt a büntetése kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra,
- a IV.r. terhelt vonatkozásában társtettesként elkövetett rongálás vétsége [Btk. 371.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont] és 1 rb. lopás büntettének kísérlete [Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - a (3) bekezdés ba) pontja] miatt kiszabott 2 év börtönbüntetésként ismerte el azzal, hogy a terhelt 6 hónap szabadságvesztés kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható, amelynek tartama 1 év. Megállapította, hogy a büntetésből 2013. augusztus 27. napján feltételes szabadságra bocsátották, amely 2014. augusztus 26. napján járt le.
- az V.r. terhelt vonatkozásában 1 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntettének kísérlete [Btk. 370.§ (1) bekezdés és - figyelemmel a (2) bekezdés bb és bc) pontjára - a (3) bekezdés ba) pontja] miatt kiszabott 1 év - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésként ismerte el.

Rendelkezett az elsőfokú bíróság a terheltek által előzetes letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról, valamint arról, hogy az eljárás során felmerült 27.500 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság végzése ellen az ügyész jelentett be fellebbezést az I.r., a II.r., a III.r. és a IV.r. terhelt terhére, anyagi jogszabálysértés miatt, a bünszövetségben történő elkövetés mint minősítő körülmény megállapítása céljából és valamennyi terhelt vonatkozásában a bűnügyi költség viselésének téves megállapítása miatt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1191/2014/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. A tényállás kisebb kiegészítése mellett hivatkozott arra, hogy a külföldi bíróság ítéletének tényállása szerint a terheltek 2012. őszén megállapodtak abban, hogy az ország1 területén bünszövetség keretében betöréses lopásokat követnek el, amelynek során alkalmanként 3000 eurót meghaladó értéket kívántak eltulajdonítani. A bűncselekményeket 2012. novemberében kezdték meg és 2013. februárjában történt elfogásukig folytatták. Az előzetes megállapodást követően megszervezték az egyes elkövetők által megvalósítandó feladatokat. A szervező az I.r. terhelt volt, ő és a II.r. terhelt hajtotta végre/kísérelte meg ténylegesen a bűncselekményeket, míg a III.r. terhelt és a IV.r. terhelt biztosította ahhoz a feltételeket, illetve gondoskodtak arról, hogy társaikat a rendőrök ne tudják üldözőbe venni. Az is a szervezettségre utal, hogy többször kiutaztak a kiválasztott

helyszíneket felderíteni, amelynek során a IV.r. terhelt rendelkezésre bocsátotta bankkártyáját is, hogy bejussanak az adott bank belső terébe. Amikor a helyszínek megvoltak, adott utasítást az I.r. terhelt a II.r. terheltnek a szöges lécek elkészítésére, amelyeket a III.r. terhelt és a IV.r. terhelt a bűncselekmények végrehajtásának napján az illetékes rendőrségek kihajtójához helyezett el. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú végzést e terheltek tekintetében változtassa meg és minősítse lopási cselekményeiket bünszövetségben elkövetettnek.

Emellett tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az eljárás során felmerült - védői díjból és fordítói díjból álló - bünygyi költséget az állam viseli. Álláspontja szerint a Be. 555.§ (2) bekezdés j) pontja alapján a bünygyi költséget a terhelt viseli, amennyiben az alapügyben is a viselésére kötelezték. Ezért indítványozta, hogy a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezést megváltoztatva az ítéletábla kötelezze a terhelteket az eljárás során felmerült bünygyi költség viselésére.

A bejelentett ügyészi fellebbezés alapos.

Mindenekelőtt megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a Fővárosi Törvényszék végzése ellen az V.r. terhelt esetében az ügyész kizárólag a bünygyi költség viselésére vonatkozó része ellen jelentett be fellebbezést. Az iratokból az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság határozatát e terhelt és védője egyaránt 2015. február 9. napján átvette, s a fellebbezés bejelentésére a Be. 346.§ (1) bekezdés alapján alkalmazandó Be. 325.§ (2) bekezdés alapján nyitvaálló 8 napos határidő alatt egyikük részéről sem érkezett joghatályos fellebbezési nyilatkozat. Ennek következtében a Be. 588.§ (6) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság végzése a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezést meghaladó részeiben az V.r. terhelt tekintetében 2015. február 17. napján jogerőre emelkedett.

A bekövetkezett részleges jogerőre emelkedésre figyelemmel a Fővárosi Ítéletábla a Be. 347. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 348. § (3) bekezdése alapján e terhelt tekintetében csak az elsőfokú végzés bünygyi költségre vonatkozó rendelkezését, a további terheltek esetén a határozatot teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást gondosan és túlnyomórészt helyesen rögzítette, az a rendelkezésre álló iratok alapján mindössze az alábbiakban szorul kisebb kiegészítésekre:

- az I. tényállási pont tekintetében az ítéletábla azzal egészíti ki a tényállás, hogy a tanúl rendőr gépkocsija 2013. január 21-én sérült meg;
- a II/A/2. tényállási ponttal érintett cselekmény során az I. és II.r. terheltek 3000 eurót (873.000 forintot) meghaladó összegű pénzt kívánt eltulajdonítani;
- a III. tényállási ponttal érintett cselekmény során a terheltek szándéka 3000 eurót (873.000 forintot) meghaladó összegű értéktárgyak eltulajdonítására irányult.

Az elsőfokú bíróság igen alapos indokolásában helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvény rendelkezéseit alkalmazta a terheltek cselekményeinek jogi minősítése és a joghátrány megállapítása során. A cselekmények jogi minősítése az I.r.-IV.r. terheltek tekintetében alapvetően helyes és pontos, azonban tévedett a törvényszék akkor, mikor úgy ítélte meg, hogy a tényállásban írtak nem tartalmazznak oly mértékű szervezett, összehangolt elkövetési magatartást, amely a bünszövetség megállapításának feltételeit megalapozná.

Az irányadó tényállás szerint az I.r., a II.r., a IV.r. és a III.r. terheltek további ismeretlenül maradt társaikkal 2012. őszén összeálltak azzal a céllal, hogy együtt, ezen bünszövetség keretében betöréses lopásokat kövessenek el. Olyan dolgokat akartak eltulajdonítani, amelyek értéke egyenként a 3000

eurót (873.000 forint), összességében pedig az 50.000 eurót (14.550.000 forint) meghaladja. Ezen kívül a betöréses lopások folytatódó elkövetésével rendszeres jövedelemre akartak szert tenni. Ennek megfelelően az egyes pontokban írtak alapján az is megállapítható, hogy az érintett elkövetők előzetesen „terepszmlét” tartottak, az egyes szerepeket (végrehajtók, ezek segítői, a menekülés biztosítói) egymás között - ide értve az ismeretlenül maradt társakat is - leosztották, és ily módon valamennyi lopási cselekményt közösen, legalább két elkövető együttműködése útján kísérelték meg megvalósítani.

Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott IV. Büntető Elvi Döntés - a végzés indokolásában írtakon túl - kifejti azt is, hogy a szervezett elkövetés az elkövetők következetességét, a végrehajtás egyes jelentősebb körülményeiben, módozataiban megnyilvánuló tervszerűséget is felöleli. Ugyanakkor még az sem zárja ki a bünszövetség megállapíthatóságát, ha a megvalósított vagy megkísérelt bűncselekmény vagy bűncselekmények végrehajtásának a módjai egymástól eltérnek. Az irányadó bírói gyakorlat szerint továbbá nem szükséges a bünszövetség megállapíthatóságához az elkövetők kifejezett szóbeli megállapodása, azt a ráutaló magatartás, a végrehajtás magasabb fokú szervezettsége aggálytalanul megalapozza.

A jelen esetben több hónapon keresztül megfelelő feladat-leosztásban sorozatban, egy kivételével azonos módszerrel (bankautomaták eltávolításával) megvalósított lopási cselekmények pontosan olyan következetességre, tervszerűségre utalnak, amely a súlyosabb minősítést képező szervezett bűnelkövetéshez megkívánt. Ezért a másodfokú bíróság osztotta az ügyészi fellebbezésben írtakat, és a Btk. 370.§ (1) bekezdésébe ütköző, az elsőfokú bíróság által a (2) bekezdés bb) és bc) pontja szerint üzletszerűen és dolog elleni erőszakkal elkövetettnek értékelt lopásokat - amelyek további, elkövetési értéktől függő minősítését egyebekben az elsőfokú határozat törvényesen tartalmazza - ugyanezen bekezdés ba) pontja szerinti bünszövetségben elkövetettnek is minősítette.

Az elsőfokú bíróság végzésének az elismert szabadságvesztések tartamát megállapító, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései maradéktalanul helytállóak, és törvényes az előzetes fogvatartás beszámítása is, azonban a fordítási díjra vonatkozó rendelkezése a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2010/64/EU Irányelvének téves értelmezésén alapul.

A külföldi ítélet érvénye elismerésének feltételeit és eljárási szabályait egyaránt a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (Nbjt.) rendezi. Ennek 46. § (3) bekezdése szerint, eltérő rendelkezés hiányában a bíróság eljárására a Be. különleges eljárásokról szóló XXIX. fejezetének általános szabályait - az 555. § (2) bekezdés b) és d) pontjaiban meghatározott rendelkezés kivételével - kell alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy az Nbjt. költségek viseléséről szóló 83.§-a a törvény IV. Fejezet 1. Címében rögzített, külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárás költségviseléséről nem rendelkezik, a Be. 555. § (2) bekezdés j) pontjában rögzített, az eljárással összefüggésben felmerült költség viselésére vonatkozó rendelkezés irányadó.

E szerint pedig a bűnügyi költséget a terhelt viseli, amennyiben az alapügyben a bűnügyi költség megfizetésére kötelezték.

A hivatkozott irányelv „Tárgy és hatály” címet viselő 1. cikke rögzíti, hogy az irányelv a büntetőeljárás és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során igénybe vehető fordításhoz és tolmácsoláshoz való jogra vonatkozó szabályokat állapítja meg. A Preambulum (14), (15), (17), (21), és (22) pontjai alapján egyértelmű az is, hogy az irányelvben szabályozott

fordításhoz és tolmácsoláshoz való jog az Európai Emberi Jogi Egyezmény 6. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal és azzal összefüggésben a védekezéshez való joggal mutat összefüggést. Az a külföldi elítélésre vonatkozó iratokból aggálytalanul megállapítható, hogy az eljárásban mindvégig magyar nyelvi tolmács működött közre. Ebből következően az alapügyben a terhelteket az eljárás nyelve ismeretének hiánya miatt hátrány nem érhetette.

A jelen különleges eljárást vizsgálva az állapítható meg, hogy azt a magyar bíróságok magyar anyanyelvű terheltekkel szemben folytatják, és az eljárás nyelve a Be. 9. § (1) bekezdése alapján a magyar. A külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárásban a külföldi bíróság ítéletének magyar nyelvre történő lefordítása tehát nem a külföldi ítélettel szembeni védekezés jogát és az eljárás tisztességes voltát hivatott biztosítani, hanem pusztán a magyar bíróság számára az eljárás hivatalos nyelvén történő lefolytatásának a feltételeit teremti meg, és ennek következtében a Be. 555. § (1) bekezdésére figyelemmel irányadó Be. 339. § (1) bekezdése nem alkalmazható.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy az elsőfokú eljárás során kizárólag a német nyelvű ítélet magyar nyelvre történő lefordításával kapcsolatban merült fel mindösszesen 27.500 forint költség, és miután a terheltek az alapügyben is kötelesek voltak megfizetni az eljárási költségeket, a Be. 555.§ (2) bekezdés j) pontja alapján - a Be. 338.§ (1) bekezdésére figyelemmel - jelen különleges eljárásban is terheli őket a büntügyi költség viselésének kötelezettsége.

A Be. 338.§ (3) bekezdése főszabályként írja elő, hogy a terhelteket külön-külön kell kötelezni, és csak kivételesen, akkor tartoznak egyetemlegesen megfizetni a büntügyi költséget, ha a büntügyi költség vádlottanként nem különíthető el.

Tekintettel arra, hogy a fordítási díjra vonatkozó számla oldalankénti egységgéltérítésben határozta meg a fordító a díját, és az ily módon terheltenként nem különíthető el, a terheltek egyetemlegesen kötelesek a felmerült büntügyi költséget megfizetni.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 555. § (2) bekezdés h) pontja szerinti tanácsulésen a Budapest Környéki Törvényszék 18.Bk.122/2013/45. számú végzését a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján hagyta helyben.

Budapest, 2015. év június hó 10. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett sk.

előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő